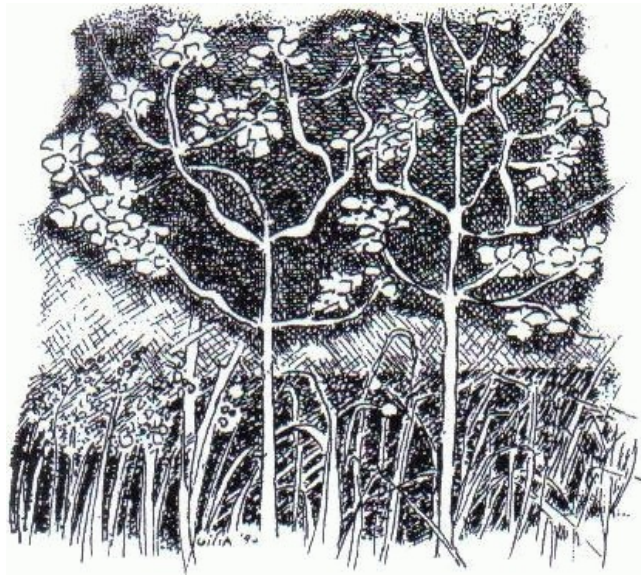

**VIERING VAN DE
ZESTIENDE ZONDAG D.H.J.**

*Hij was met hen begaan,
want zij waren als schapen
zonder herder; en hij begon
hen uitvoerig te onderrichten.*
(Marcus 6)

INTREDE.**Lied.** Aan wat op aarde leeft (2c)*t.: H. Oosterhuis**m.: J. Vermulst***WELKOM.**

*Alles smaakt naar méér;
wie een vinger krijgen
hebben daar vaak niet genoeg aan
en grijpen de hele hand.*

*Wie meer dan voldoende hebben
zijn daar dikwijls niet content mee;
met anderen vergeleken
voelen ze zich tekortgedaan.*

*Wie de leiding hebben gaan soms
voordat ze 't zelf goed beseffen
domineren, mensen beteugelen en
slaafse volgzaamheid van hen eisen.*

'Zo mag het onder jullie niet zijn' . . .

*Welkom u allen hier
omwille van elkaar
in Gods naam samen.*

+

Lied. Aan wat op aarde leeft (1c.)**SCHULD BEKENNEN.**

V. Bracht ik vrede
waar wordt geruzied -

liefde
waar haat bestaat -

waarheid
waar de leugen heerst.

Gaf ik vertwijfelden
vertrouwen -
wanhopigen moed -
bedroefden uitzicht.

Vergeef ons om
het licht gedoofd,
het recht geschonden -

om liefde niet gegeven,
trouw niet opgebracht,
het goede nagelaten.

A.: VERGEVEN WIJ ELKAAR EN
GOD EN GOED ONS ALLEN.

BEZINNING.

Woord en lied

A.: **Dat het mij is gegeven
in U te aarden,
Grond van mijn grond.**

*t.: M. Zagers**m.: W. Vogel*

*'Zoals een herder let op het zieke dier
en het gewonde verbindt...'* Ez. 34,16
*Gaan met die zelf niet kunnen; hen
'n hand toesteken, 'n schouder lenen.*

**A.: Dat het mij is gegeven
in U te aarden,
Grond van mijn grond.**

*'Zoals een herder het verdwaalde Jer. 23,1
gevluchte dier weer thuis brengt...'*
*Van je huis geen vesting, van
't eigen nest geen bunker maken.*

**A.: Dat het mij is gegeven
in U te aarden,
Grond van mijn grond.**

*'Zoals een goede herder zijn leven
geeft voor zijn schapen ...'* Joh. 10
*Allen die dit deden en doen
niet vergeten, dankbaar gedenken.*

**A.: Dat het mij is gegeven
in U te aarden,
Grond van mijn grond.
Kome wat komt.**

GEBED

NaarDag HammarskjoId

V.: *Gij ons ver te boven
en wij toch met U vergroeid:*

*dat allen U gaan zien;
ook in, door mij -
dat allen U een weg bereiden;
ook waar ik ga en sta -
dat allen U danken voor alles;
ook ik voor wat me is gegeven; -*

*dat de nood van anderen
me niet ontgaat en
dat Gij mij bewaart
in Uw liefde zoals Gij wilt
dat ik allen in mijn liefde bewaar.*

A.: Amen.

Lied.

*t.: M. Zagers
m.: W. Vogel*

**A.: Zijt Gij mij God een herder
als de morgen mij in leven roept
als de avond mij de nacht inleidt
zijt Gij mij God een herder ?**

K.: *Loop ik langs groene velden
hoor ik het zachte water
komt mijn hart tot rust:
hier ben ik thuis.
Deze dagen leef ik als gegeven
door wie zo Groot zo Goed ?*

**A.: Zijt Gij mij God een herder
als de morgen mij in leven roept
als de avond mij de nacht inleidt
zijt Gij mij God een herder ?**

EERSTE LEZING

Jeremia 23,1-6

Wee de herders, die de schapen van mijn kudde laten verdwalen en omkomen, zegt de Heer tot de herders die zijn volk leiden. Door hun schuld is zijn kudde verloren gelopen en uiteen gedreven; ze hebben 't niet eens opgemerkt. 'Maar jullie en je misdaden ontgaan mij niet', zegt God. 'Zelf breng ik de overgebleven schapen van overal bijeen. Ik breng ze terug naar hun weiden, waar ze weer vruchtbaar en talrijk worden. Dan stel ik herders aan, die hen met zorg weiden. Er zal geen angst meer zijn; geen vermisten. Geloof me, de tijd komt dat ik een rasechte afstamming van David laat opstaan die volk en land bekwaam zal regeren en rechtvaardig en eerlijk besturen. In zijn tijd wordt Juda bevrijd, leeft Israël veilig. En de naam die hem gegeven wordt luidt: Gerechtigheid is onze Heer.

**A.: Zijt Gij mij God een herder
als de morgen mij in leven roept
als de avond mij de nacht inleidt
zijt Gij mij God een herder ?**

HET EVANGELIE

Marcus 6,30-34

In die tijd voegden de apostelen zich bij Jezus en brachten Hem verslag uit van alles wat zij gedaan en onderwezen hadden. Daarop zei hij hen: 'Kom nu eens zelf mee naar een eenzame plaats waar je alleen bent en wat kunt uitrusten.' Want door de talrijke gaande en komende mensen hadden zij niet eens tijd om te eten. Zij vertrokken dus in de boot naar een afgelegen plek om alleen te zijn. Maar velen zagen hen gaan en begrepen waar ze heen-gingen. Uit alle steden kwamen mensen te voet daarheen en ze waren er nog eerder dan zij. Toen Jezus aan land ging zag hij dan ook een grote menigte. Hij was met hen begaan, want zij waren als schapen zonder herder. En hij begon hen uitvoerig te onderrichten.

**A.: Zijt Gij mij God een herder
als de morgen mij in leven roept
als de avond mij de nacht inleidt
zijt Gij mij God een herder ?**

*K.: Ontmoet ik tegenslagen
en val ik in de diepte
altijd vind ik kracht weer op te staan.
Deze dagen weet ik me gedragen
door wie zo Groot zo Goed.*

**A.: Zijt Gij mij God een herder
als de morgen mij in leven roept
als de avond mij de nacht inleidt
zijt Gij mij God een herder ?**

MEDITATIE

Hoe de leefomstandigheden van mensen ook veranderen, de gevoeligheid voor sommige dingen als symbool voor méér dan ze zelf zijn lijkt met verandering van leven en omgeving niet te veranderen, laat staan te verdwijnen. Een bergtop, golven en zee, brug en oever, zaad in de aarde, een vogel in de lucht en ook de herder met zijn kudde schapen - ze blijven de mensen blijkbaar aanspreken; ook al is in hun omgeving nergens een berg te bekennen, de zee kilometers ver weg en de herder lang uit de tijd.

De herder is de sprekende verpersoonlijking van vertrouwd, veilig, aandachtig leven in stilte, rust in de weidse natuur onder de hoge hemel. De herder als beeld en naam voor leider van het volk is wellicht typisch bijbels, religieus. In andere kringen wordt de leider eerder koning, keizer, vorst, machthebber genoemd en niet met een herdersstaf maar met een zwaard afgebeeld; niet met beide voeten in sandalen op harde grond, maar op een troon gedragen of krijgshaftig gelaarsd en gewapend te paard. De herder is zo'n beeld dat gevoeld wordt als symbool voor de zorgzame, oplettende, stille en rustige leider, intens vertrouwd met het leven en vertrouwen wekkend bij de mensen, die in alle situaties bewust of onbewust weten dat er iemand is die ziet, waakt, de weg weet en vindt. Het beeld 'herder' slijt ook niet nu er wel meer schapen komen, maar amper nog herders zijn. Deze staan in reisgidsen vermeld als toeristische attracties en bezienswaardige zeldzaamheden. De schapen kennen momenteel niet meer de vrijheid die ze van een herder kregen en zich ook konden veroorloven; ze grazen achter verplaatsbare of vaste omheiningen, waar geen hond of herder te bekennen en nodig is. De afrastering en het wildrooster zijn gekomen. Herder en hond zijn veelal uit het landschap verdwenen en daarmee het vrije in-'t-wilde-weg, dat geruisloos geregisseerd werd door die stille figuur die 'n verlengstuk van de natuur leek. Het is frappant dat vooraanstaande economen en bedrijfsdirecteuren er momenteel nadrukkelijk op aandringen dat leiders voor de huidige maatschappij - in alle sectoren - de afstompende en enge wereld van louter en alleen prestatie en reputatie waarin zij verkeren, moeten open breken om te beseffen dat zij met allen behoren tot 'n veel rijkere, grotere, diepere werkelijkheid waarvan zij deel, een bescheiden deeltje zijn. Dan pas kunnen ze een goede leider worden.

*Wij mensen zijn zielen
die anderen kunnen bezielen.
Dat hoeft helemaal niet met nieuwe inzichten,
grote gebaren of spectaculaire resultaten te zijn.
Maar het is wel een vereiste dat je als mens,
leraar of leidinggevende, zelf in contact blijft
met je ankerpunten, de sterren blijft zien;
want anders heb je niets door te geven . . .*

*Dit zie ik om me heen als een bedreiging.
Dat juist de mensen
die in leidinggevende posities belanden
of voorbeeldrollen zijn gaan vervullen,
het te druk krijgen om nog tijd vrij te maken
om zelf in contact te blijven met hun bronnen.
Tijd voor stilte.
Tijd om terug te keren naar je bron.
(DoekleTerpstra, 2006)*

Je kunt natuurlijk strijden over wat 'je bron' is. Wie leider, herder willen zijn in deze tijd waarin allerlei culturen en levensvisies elkaar van heel dichtbij ontmoeten, moeten niet enkel in 't eigen tuintje naar de bron zoeken, maar uitzien naar een gemeenschappelijke bron van de mensheid. Elke cultuur en tijd hebben hun eigen herkomst, hun eigen bron die in het verleden is opgeweld en die nu nog mensen als een moeder laaft.

Toch is er een moeder die wij allen gemeenschappelijk hebben, en dat is moeder aarde. En het meest urgente voor de mens van onze tijd is dat hij, ongeacht de religie of ideologie die hij aanhangt, het respect hervindt voor die ons aller moeder aarde.

Daarvoor zouden we samen in de leer moeten bij de underdogs in de ontmoeting der godsdiensten: de vertegenwoordigers van de met ondergang bedreigde natuurreligies zoals de indianen uit Amerika, de aboriginals uit Australië, de Massai uit Afrika; of bij onze eigen, zogenaamd 'primitieve' voorouders. Misschien dat we dan ook tot een hernieuwd besef komen van onze gezamenlijke afkomst en onze gezamenlijke bestemming, een besef van dat ene lichaam waar alles wat leeft deel van is en waarvan de vitaliteit en gezondheid voor de hele mensheid levensvoorwaarde is.

(Hein Stufkens)

Leiders in kerk en samenleving, in bedrijf en in de zorg, in wetenschap en dienstverlening, zullen iets moeten hebben of herwinnen van wat herders uitstralen: een band met de natuur, met de aarde die zij niet gebruiken, laat staan verbruiken, maar van wie zij dankbaar nemen wat ze geeft en die zij in stilte, rust en aandacht eerbiedigen als huis van 't Mysterie van 't leven.

'De apostelen brachten Jezus verslag uit over alles wat ze gedaan hadden.

Hij zei toen: 'Komt nu eens zelf mee naar een eenzame plaats waar je alleen kunt zijn en tot jezelf komen.'

(De blijde boodschap van vandaag)

*Tijd voor stilte.
Tijd om terug te keren
naar je bron.*

Kort orgel

Gaat u staan

BELIJDENIS

Lied. De kerk is daar (2c) *t.: Adrie Bosch
m.: Willem Vogel*

ONDERBREKING Brood en Beker
Collecte

Lied

BROOD EN BEKER

V.: *In het brood is
het graan, de akker.
In het brood is
de wassende maan,
de brandende zon.*

*In het brood is
de boer die ploegt,
de hand van de bakker.*

*In het brood is de Bron
en proef ik het mysterie
van de Ene in het al.
(Hein Stufkens)*

GEDACHTENIS.

*Bid voor die ziek zijn, tobben,
in het ongewisse verkeren.
Denk aan die bij hen waken,
hen liefdevol terzijde staan.*

*Bid voor die ons zijn voorgegaan.
Voor allen die, hoe ook waar ook,
omkwamen van honger en dorst,
door geweld het leven lieten;
zelf, waarom dan ook, de dood zochten;*

*voor allen met wie wij brood en beker
van nabij hebben gedeeld
en die ons ontvallen zijn.
In eerbiedige gedachtenis noemen wij bij naam:*

Er zij licht, vrede, rust.

GEBED AAN TAFEL

Gezongen, gezegd

A.: **Laat de liefde (1c.)** *t.: Sietze de Vries
m.: Willem Vogel*

*Waar Hij was, die mens Jezus Christus
kwamen lammen in de benen,
gingen doven de oren open en
vielen blinden de schellen van de ogen.*

*Waar Hij was vluchtten kramp en koorts
uit het lijf van de mensen,
werd de gemeden melaatse in de kring
opgenomen en zieken de straffende
vinger Gods uit het hoofd gepraat.*

*Waar Hij was werden brood en vis
van harte gedeeld en groeide uit amper
iets voor één overvloed voor allen.*

*Waar Hij was verliet God zijn hoge
hemel en werd een vader
die leeft en lijdt met de mensen.*

A.: **Laat de liefde (1c.)**

*Hij was een man
met het hart op de tong,
had niet dat moeilijke van geleerden
die met letter en wet
het leven verduisteren.*

*Hij vertelde het daagse leven:
over een zaadje zo klein
en de boom zo groot;
over een man met schuren vol
en zo arm als wat;
over een kind dat wegliep
en terugkwam;
over de mensen
die bij het goed wat ze doen
en het kwaad wat ze laten
niet weten dat ze God voor zich hebben.*

Duidelijke taal voor wie horen wil.

A.: **Laat de liefde (1c.)**

*Vanaf de berg zag Hij
de wereld op zijn kop.
'Zalig de armen; want je bent
niet gelukkig om wat je bezit
en je wordt niet rijk van wat je hebt.
Zalig die van wapens
niet willen weten;
ze winnen de wereld zonder geweld.
Zalig die hun zinnen zuiveren;
ze vinden God in 't diep van hun hart.
Zalig die deemoedig zijn;
als een kind bij Moeder
zijn zij geborgen bij God.
In dit vertrouwen heeft Hij
van de wereld afscheid genomen.*

A.: **Laat de liefde (1c.)**

*Hij nam brood,
zegende, brak het en zei:
Dit ben ik en ik beloof jullie vast
dat ge zult eten en drinken
aan mijn tafel in Vaders huis.
Neem het, eet het. -*

*Hij nam de beker, zegende die,
reikte hem over en zei:
Neem de beker van Mij over
en geef hem door;
want Ik zal er pas weer van drinken
wanneer alles is voltooid.*

*Doe wat ik heb gedaan
en vergeet me niet.*

A.: **Laat de liefde (1c.)**

*Bij leven niet begrepen
en in de steek gelaten
gedoemd te worden vergeten,
is Hij onweerstaanbaar
doorheen de dood tot leven gekomen -
is Hij voor allen die in Hem
hun ware aard en God herkennen
geworden die Hij is:
de mens een broeder, God een zoon.*

Bid zoals hij gebeden heeft.

ONZE VADER

Gezongen

COMMUNIE.

Brood en
leven delen.

*Deel brood en beker.
Deel met Hem het leven
waarin wij één zijn en
waarvan God het hart is.*

ONDER DE UITREIKING.

Lied.

GEBEDEN

Gezegd en gezongen

A.: **Wat in mensen leeft
aan vreugde en verdriet
het wordt gedragen
op de woorden van een lied.**

t.: M. Zagers

m.: W. Vogel

*Om leiders, niet in de greep
van ideologie of partij;
niet uit op eigen belang,
op prestatie en reputatie;
bidden om leiders die dienen.*

**A.: Wat in mensen leeft
aan droom en visioen
het staat geschreven
in verhalen nu en toen.**

*Om mensen met een visie
dat spreekt in woord en daad,
bezongen in een lied en beleefd
in een onwankelbaar vertrouwen;
bidden om profeten met een visioen.*

**A.: Wat in mensen leeft
aan twijfel en geloof
het houdt ons gaande
als een stille stem van hoop.**

*Om mensen die niet alles
afschuiven naar boven,
maar als herders stil en trouw
doen wat te doen staat;
bidden om mensen, ware herders.*

**A.: God die ons omgeeft
Uw schepping niet verlaat
naar wie wij leven
hart en ziel van wat bestaat.**

ZEGENWENS.

V.: *Zegenen wij elkaar met hart en handen
met raad en daad in Gods naam, +*
 Vader Zoon en Heilige Geest.

A.: Amen.

ORGELSPEL